

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר פטור מאישור הסדר כובל להסדר בין מפעלי ע. שניפ ושות' בע"מ ו- Exide Technologies Srl

1. פתח דבר

מונחת בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: **"החוק"** או **"חוק ההגבלים העסקיים"**) להסדר שבין מפעלי ע. שניפ ושות' בע"מ (להלן: **"שניפ"**) ו- Exide Technologies Srl (להלן: **"אקסייד"**), שעניינו הפצת מצברים מתוצרת אקסייד על ידי שניפ.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו וכי אין בכבילות שבו כדי לפגוע פגיעה של ממש בשוק המושפע מן ההסדר. מטעמים אלה, אשר ינומקו בהמשך, מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק.

2. ההסדר, הצדדים לו והענף הרלוונטי

שניפ היא חברה ציבורית המוחזקת בידי חברת ס.ה. סקיי 2 אחזקות בע"מ, מר אורי רוזנשיין, גברת תמר בן-עוזיליו, גברת פועה אמיר והציבור. החברה עוסקת, בין היתר, בייצור, ייבוא ושיווק מצברים. החברה מייצרת מצברי התנעה לכלי רכב (להלן: **"מצברים"**) במפעל שלה בישראל וכן מייבאת מצברים ממספר חברות בעולם, הנמכרים אף הם תחת המותג **"שניפ"**. שניפ היא ספק המצברים הגדול ביותר בישראל.

אקסייד היא יצרנית מצברים וסוללות תעשייתיות שבסיסה האירופאי ממוקם באיטליה. אקסייד מוכרת מצברים בין היתר תחת המותגים Exide ו-Tudor, ומצברים ללא מותג המשווקים תחת המותגים של מפיצים שונים (המכונים מצברי "קופסה שחורה"). מצברי אקסייד נמכרו בעבר בישראל על ידי חברת וולקן תעשיות רכב בע"מ, אך בהיקפים מצומצמים ביותר.

במסגרת ההסדר, שניפ תפיץ את המצברים של אקסייד בישראל. במסגרת ההסכם, שניפ מתחייבת לרכישת כמות מינימלית מדי שנה של מצברים ממותג Exide ושל מצברי קופסה שחורה שיימכרו תחת המותג שניפ. ההסכם קובע בונוסים שיוענקו בגין מכירה בהיקפים גבוהים יותר מהכמות המינימלית וזאת בשיעור שפורט בהסכם. הכמות המינימלית שבהסכם עולה מדי שנה, אך אינה צפויה לעלות על כ-40% מהמצברים ששניפ מספקת מדי שנה. ההסדר הוא לשלוש שנים, עם אופציה להארכה בתקופות נוספות בנות שלוש שנים. ההסדר אינו כולל התחייבות כלשהי לבלעדיות מצד מי מהצדדים.

מן הראוי לציין שברקע להסדר מושא בקשת פטור זאת, מצוי הסדר אחר שנחתם בין שניפ לבין חברת Johnson Controls Autobatterie GmbH & Co KGaA (להלן: **"JCI"**) שעניינו הפצת מצברי JCI על ידי שניפ. לאור היקף המכירות שכבר היו ל-JCI בישראל באמצעות מפיץ אחר וכן

היקף היעדים הכמותיים שנקבעו בהסדר זה, סברתי שההסדר לכאורה מעלה חשש לפגיעה בתחרות בין הצדדים. משכך, הגעתי להסכמה עם הצדדים (שנפ ו-JCI), העשויה לקבל תוקף של צו מוסכם על ידי בית הדין להגבלים עסקיים, אשר בין היתר מגבילה את היקף שיתוף הפעולה בין הצדדים להסדר זה להיקף שאינו עולה על 20% מכלל המכירות של שנפ. הבקשה לאישור ההסכמה כצו המוסכם הוגשה לאישור בית הדין להגבלים עסקיים ביום 18.6.2018 וטרם ניתנה החלטה.

3. בחינת ההסדר

א. תחום המצברים

מרבית המצברים הנמכרים בישראל נמכרים ללקוחות מוסדיים (כגון משרד הביטחון, חברות בעלות ציי רכב, חברות השכרת רכב וכדו') או דרך לקוחות קמעונאיים (כגון מוסכים, חשמליות, חברות שירותי דרך, חנויות המוכרות חלקים ואביזרים לרכב וכדו').

בתחום אספקת מצברים בישראל, פועלים שלושה מפיצים עיקריים: שנפ, וולקן תעשיות רכב בע"מ (להלן: "וולקן") וטלרון מצברים בע"מ (להלן: "טלרון"). וולקן עוסקת בעיקר בייצור מקומי של מצברים (הנמכרים תחת המותג Volta) וכן בייבוא מצברים בהיקף מצומצם יותר. עד לאחרונה, וולקן ייבאה מצברים מתוצרת אקסייד בהיקף מוגבל, אשר לא עלה על 10% מסך האספקה שלה (ובהתאם, חלק זניח מכלל האספקה בשוק). לטלרון אין פעילות ייצור מקומי והיא עוסקת בייבוא ושיווק של מצברים מתוצרת קבוצת Johnson Controls International.

חלק הארי של המצברים הנמכרים בישראל מסופק בידי אחת משלוש המתחרות העיקריות: שנפ, וולקן וטלרון. לצד אלה, פועלות מספר חברות קטנות יותר המזנבות בהן. כמו כן, בדיקות הרשות העלו ששלוש מתחרות אלה נבדלות מיתר השחקנים מבחינת מערך השירות וההפצה שלהן והמוניטין המיוחס למערך זה מנקודת המבט של הלקוחות, כמו גם מבחינת המוניטין שיש למותגים המופצים על ידיהן.

ב. בחינת התקיימות סעיף 14(א)(2) לחוק

בהתאם לסעיף 14(א)(2) לחוק, הסדר כובל ראוי לפטור אך ורק אם עיקרו אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. רשות ההגבלים העסקיים פרסמה לאחרונה טיוטת גילוי דעת¹ שמרחיבה על אודות אופן בחינת התקיימותו של תנאי זה.

ראשית, נדרש לבחון מה הוא עיקרו של ההסדר: האם עיקרו בהסדר לגיטימי או שמא בהפחתת התחרות או במניעתה. לעתים, הסדרים אשר עניינם שיווק משותף של מוצרים בידי מתחרים נועדים על מנת לרכז כוח שבידי כל אחד מהצדדים לו, לשם יצירת כוח שוק משותף ומשכך עלולים להיתפס כהסדרים שעיקרם בהפחתת התחרות או מניעתה. הסדרים אלה אף עשויים להיתפס כמתווה לקרטל בין מתחרים.² אולם בענייננו, הגם ששני הצדדים להסדר עוסקים בייצור מצברים, היקף הפעילות של אקסייד בישראל זניח.

¹ טיוטת גילוי דעת 18/___ בעניין פרשנות סעיף 14(א)(2) וסעיף 15(א)(2) לחוק ההגבלים עסקיים, תשמ"ח-1988 (6.5.2018) **הגבלים עסקיים** 501500.

² ראו, למשל, קביעה בדבר הסדר כובל בין קרגל בע"מ, כרמל מערכות מיכלים בע"מ, יצור מוצרי אריזה בע"מ ורובסל שיווק וסחר בע"מ (26.12.1995) **הגבלים עסקיים** 3001361; ת"פ 209/96 **מדינת ישראל נ' אהליך יעקב בע"מ ואח'**

ההסדר מאפשר לאקסייד להרחיב את ההפצה שלה בישראל, בהשוואה לביקוש המוגבל מצד המפיץ הנוכחי שלה ונוכח קשיים שהיו בכניסתה לשוק בעצמה או באמצעות מפיץ קטן יותר, בעל מערך הפצה מצומצם יותר. שגפ, מצידה, מסרה שמבחינתה ההסדר נועד לאפשר לה להרחיב את מקורות האספקה שלה ולרכוש מצברים במחיר משתלם, לאור עלויות הייצור המקומי הגבוהות וכן לאור המגבלות על היקף רכישותיה מ-JCI ככל שיאושר הצו המוסכם.

נוכח האמור, שוכנעתי שעיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה.

שנית, יש לבחון האם הכבילות שבהסדר נחוצות לשם מימוש עיקרו. בענייננו, אין בהסדר כבילות נלוות מעבר ליעדים הכמותיים, המבטיחים לאקסייד את הרחבת ההפצה של מוצריה, ובכלל זה אין בו התחייבות לבלעדיות מצד מי מהצדדים.

נוכח כל האמור, שוכנעתי שמתקיים התנאי שבסעיף 14(א)(2) לחוק.

ג. בחינת השפעות ההסדר על התחרות

לצד בחינת התקיימות סעיף 14(א)(2) לחוק, נדרש גם לבחון התקיימות סעיף 14(א)(1), בהתאם להשפעות הצפויות של ההסדר על התחרות.

בענייננו, לאור הפעילות של שני הצדדים בייצור מצברים, ההסדר עלול להעלות חשש לפגיעה בתחרות שמתקיימת או עשויה להתקיים ביניהם. אולם, מצאתי שחשש זה מופג, לאור היקף הפעילות הזניח של אקסייד בישראל עד היום, כמו גם היקפו המוגבל של שיתוף הפעולה והיעדר הבלעדיות בין הצדדים.

לאור כל האמור לעיל, שוכנעתי שאין בהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשווקים המושפעים ממנו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש למשך תקופה של שש שנים.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

מיכל הלפרין
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ד תמוז תשע"ח
27 יוני 2018

(4.8.2002) הגבלים עסקיים 3015193 ; ערר 1/00 פוד קלאב בע"מ נ' הממונה ואח' (פורסם בנבו, 29.5.2003), פס' 142 ; החלטה בדבר אי-מתן פטור באישור הסדר כובל להסכם בין מחצבות כפיר גלעדי אגש"ח בע"מ לבין שושני וינשטיין בע"מ (1.9.2015) הגבלים עסקיים 500847, וכן החלטה בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר בין Arla Foods amba לבין שטראוס שיוק בע"מ (28.5.2018) הגבלים עסקיים 501514.